

บรรณานุกรม

กฎหมาย

พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475,
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 49 วันที่ 27 มิถุนายน 2475.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 49 วันที่ 10 ธันวาคม 2475.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 63 ตอนที่ 30 วันที่ 10 พฤษภาคม 2489.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2490,
ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 64 ตอนที่ 53 วันที่ 9
พฤศจิกายน 2490.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2492, ราชกิจจานุเบกษา,
(ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 66 ตอนที่ 17 วันที่ 23 มีนาคม 2492.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช
2495, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 69 ตอนที่ 15 วันที่
8 มีนาคม 2495.

ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2502, ราชกิจจานุเบกษา,
(ฉบับพิเศษ), เล่มที่ 76 ตอนที่ 17 วันที่ 28 มกราคม 2502.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่
85 ตอนพิเศษ วันที่ 20 มิถุนายน 2511.

ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2515, ราชกิจจานุเบกษา,
(ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 89 ตอนที่ 192 วันที่ 15 ธันวาคม 2515.

รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พ.ศ. 2483, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 57 ตอนที่ 36 วันที่ 4 ตุลาคม 2483.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2490 แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. 2490, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 64 ตอนที่ 60 วันที่ 9
ธันวาคม 2490.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2491, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 65 ตอนที่ 7 วันที่ 3
กุมภาพันธ์ 2491

ประกาศพระบรมราชโองการ เรื่องการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย,
ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 74 ตอนที่ 78 วันที่ 18
กันยายน 2500.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2476,
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 50 วันที่ 10 สิงหาคม 2476.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2479.
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 53 ตอนที่ 44 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2479.

พระราชบัญญัติเลือกตั้ง พ.ศ. 2494, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่
68 ตอนที่ 77 วันที่ 24 ธันวาคม 2494.

พระราชบัญญัติเลือกตั้ง พ.ศ. 2499, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 73 ตอนที่ 21
วันที่ 13 มีนาคม 2499.

พระราชกฤษฎีกากำหนดการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไข
เพิ่มเติม พ.ศ. 2476 (ฉบับที่ 2), ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 50
วันที่ 15 สิงหาคม 2476.

พระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. 2511, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ), เล่มที่ 85 ตอนที่ 105 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2511.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2511, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 85 ตอนที่ 103 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2511.

พระราชกฤษฎีกาตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ 2 พ.ศ. 2476, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 50 วันที่ 9 ธันวาคม 2476.

ประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2493, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 67 ตอนที่ 63 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2493.

ประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ 2 ของสภาผู้แทนราษฎร, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 74 ตอนที่ 78 วันที่ 18 กันยายน 2500.

ประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 89 วันที่ 16 ธันวาคม 2515.

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 3, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 75 ตอนที่ 81 วันที่ 20 ตุลาคม 2501.

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 3, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 88 ตอนที่ 124 วันที่ 18 พฤศจิกายน 2514.

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 18, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 88 ตอนที่ 138 วันที่ 10 ธันวาคม 2514.

พระราชบัญญัติเงินเคื้อนและค้ำพำหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2476, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 50 วันที่ 15 ตุลาคม 2476.

พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและค้ำพำหนะสมาชิกผู้แทนราษฎรกับเบี้ยประชุม กรรมการธิการ พ.ศ. 2495, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 69 ตอนที่ 4 วันที่ 15 มกราคม 2495.

พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและค่าพาหนะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเบี้ยประชุม
ของกรรมการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2500, ราชกิจจานุเบกษา,
(ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 74 ตอนที่ 101 วันที่ 1 ธันวาคม 2500.

พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง เงินสำรอง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และ
เบี้ยประชุมของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทน หรือกรรมการ
พ.ศ. 2511, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 85 ตอนที่ 78.

พระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเบี้ยประชุม
ของกรรมการ พ.ศ. 2516, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ)
เล่มที่ 90 ตอนที่ 6 วันที่ 18 มกราคม 2516.

พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญกระทรวงมหาดไทย
(ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2477, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 51 วันที่ 12
กันยายน 2477.

พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรมแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2476, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 50 วันที่ 19 พฤศจิกายน 2476.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2476, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่
50 วันที่ 9 ธันวาคม 2476.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2484, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 58 วันที่ 19 สิงหาคม 2484.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2490, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่
64 ตอนที่ 2 วันที่ 7 มกราคม 2490

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2495, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่
69 ตอนที่ 16 วันที่ 11 มีนาคม 2495.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2506, ราชกิจจานุเบกษา,
(ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 80 ตอนที่ 50 วันที่ 22 พฤษภาคม 2506.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2476, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 50 วันที่ 24 เมษายน 2476.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2479, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 53 วันที่ 27 ธันวาคม 2479.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2485, ราชกิจจานุเบกษา,
เล่มที่ 59 ตอนที่ 68 วันที่ 23 ตุลาคม 2485.

กฎ ก.พ. ฉบับที่ 64 ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2482, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 56 วันที่ 20 พฤศจิกายน
2482.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. 2476, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 50 วันที่ 30 มกราคม 2476.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. 2485, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 59 ตอนที่ 13 วันที่ 24 กุมภาพันธ์
2485.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2490,
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 64 ตอนที่ 28 วันที่ 24 มิถุนายน 2490.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2491,
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 65 ตอนที่ 8 วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2491.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2494,
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 68 ตอนที่ 10 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2494.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
2496, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 70 ตอนที่ 15 วันที่ 24 กุมภาพันธ์
2496.

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
2503, ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 77 ตอนที่ 64 วันที่ 1
สิงหาคม 2503.

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2512,
ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 86 ตอนที่ 84 วันที่ 30 กันยายน 2512.

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2514,
ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 88 ตอนที่ 40 วันที่ 14
เมษายน 2514.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2475 เล่ม 49.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2475 เล่ม 50.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2477 เล่ม 51.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2480 เล่ม 54.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2481 เล่ม 55.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2485 เล่ม 59.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2487 เล่ม 61.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2488 เล่ม 62.

ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับกฤษฎีกา) เล่ม 62 ตอน 60 วันที่ 15 ตุลาคม 2488.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2489 เล่ม 63.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2490 เล่ม 64.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2491 เล่ม 65.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2492 เล่ม 66.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2494 เล่ม 68.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2495 เล่ม 69.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2500 เล่ม 74.

ราชกิจจานุเบกษา, พ.ศ. 2501 เล่ม 75.

ราชกิจจานุเบกษา, (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2516.

หนังสืออ้างอิงและวารสาร

กมล สมวิเชียร, พัฒนาการเมืองไทย, พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย, 2513.

กระทรวงมหาดไทย, กรมมหาดไทย, รายงานผลและข้อวิจัยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร

กระทรวงมหาดไทย, กรมมหาดไทย, รายงานการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เล่ม 1

กระทรวงมหาดไทย, กรมมหาดไทย, รายงานผลและข้อวิจัยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร 15 ธันวาคม 2500 และ 30 มีนาคม 2501.

กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, รายงานประจำปี 2512.

กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, รายงานวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทน 10 กุมภาพันธ์ 2512.

กรมพล ท่องธรรมชาติ, สภาผู้แทนราษฎรในระบบการปกครองของไทย, วารสารสังคมศาสตร์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1, มกราคม 2514.

กรมพล ท่องธรรมชาติ, "ปัญหาการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนา", ใน อมร รัชชาลัย และชัตติยา กรรณสูตร, ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ, แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2515.

กรีช สืบสนธิ์, บทบาทและพฤติกรรมของวุฒิสภาไทยในสมัยต่าง ๆ, วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

กลุ่มนิสิตนักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสังคมศาสตร์, ประเมินผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน 10 กุมภาพันธ์ 2512, พระนคร, 2512.

เกษม คำรงมูล, "ประวัติความเป็นมาของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร", รัฐศาสตร์, ปีที่ 10, มิถุนายน 2505.

เกษมศักดิ์ แสนโกชน์, การศึกษาเปรียบเทียบระบบกรรมมาธิการรัฐสภาไทยและสหรัฐอเมริกา, วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514.

เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, การปฏิวัติ พ.ศ. 2475 กับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของประเทศไทย, วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

โกสินทร์ วงศ์สุวรรณ "แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร", รัฐศาสตร์สาร, ปีที่ 2 ฉบับที่ 1, มกราคม - กุมภาพันธ์ 2517.

แคเธอรีน เชกเคเลอร์ - ฮัคสัน, สหรัฐอเมริกา : รัฐบาลโดยประชาชน, แปลจาก Our Constitution and Government, โดย ดร.นิพนธ์ ศศิธร, พระนคร : สำนักข่าวสารอเมริกันกรุงเทพฯ.

จรูญ สุภาพ, " ปัญหาบางประการที่เกี่ยวเนื่องกับพรรคการเมือง", วารสารสังคมศาสตร์, ปีที่ 6, ฉบับที่ 2, เมษายน 2512.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช, " การพัฒนาองค์กรนิติบัญญัติ", วารสารการบริหาร, ปีที่ 3, สิงหาคม 2515.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช, " อุดมการณ์ทางการเมืองของไทย" ในฉัตรทิพย์ นาถสุภา, อุดมการณ์กับสังคมไทย, พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์ 2515.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช, เศรษฐพร คูศิริพิทักษ์ และแสงว รักษมนงคผลมาศ, สัตว์การเมือง พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ชัยฤกษ์ วัฒนสุนทร, ปัญหาการถ่วงดุลย์ในการปกครองระบอบรัฐสภาไทย, วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

เดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์, หลักรัฐศาสตร์, พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2508.

ทองศรี กำภู ณ อยุธยา และพวก, รัฐสภาไทย พุทธศักราช 2513 : ชีวิตประวัติสมาชิกรัฐสภา, พระนคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2513.

นรินทร์ พานิชกิจ, ว่าที่ ร.ต., การเลือกตั้งกับสภาพสังคมปัจจุบัน : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีเลือกตั้งแบบรวมเขตและแบ่งเขต, วิทยานิพนธ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

บรรจบ อัสคูลย์ และพวก, รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย, นครหลวง : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2515.

เบญจกุล มะกระธัช และพวก, วิทยาการของข้าราชการฝ่ายปกครอง, พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2512.

ประเจิดอักษรลักษณ์, หลวง, กฎหมายเลือกตั้ง, คำสอนชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์และการเมือง 2477.

ประชาธิปไตย, ปีที่ 3 ฉบับ 2, 11 ตุลาคม 2514.

ประชาธิปไตย, ปีที่ 2 ฉบับ 52, 27 ก.ย 2514.

ประชาธิปไตย, ปีที่ 3 ฉบับ 4, 25 ตุลาคม 2514.

ประคินธมบุตรรม, หลวง, "ข้อบังคับสภากรรมการองคมนตรี", ประชุมกฎหมายไทย,
พระนคร : โรงพิมพ์นิติสาสน์, 2472.

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ, รัฐสภาไทย, เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, สำนักงานเลขาธิการ
รัฐสภา

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ, "รัฐสภาไทย", รัฐสภาสาร, ปีที่ 20, เมษายน 2515.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์, "การเลือกตั้งผู้แทนปวงชนชาวไทย", รัฐสภาสาร, ปีที่ 16,
พฤศจิกายน 2511.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์, ความเป็นมาของรัฐสภาไทย, เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม,
พรรคประชาธิปัตย์.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์, "สำนักงานเลขาธิการของสภาในนานาประเทศ", รัฐสภา
สาร, ปีที่ 18, กุมภาพันธ์ 2513.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์, "วันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนาสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา",
รัฐสภาสาร, ปีที่ 19, มิถุนายน 2514.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์, "ความเป็นมาของพรรคการเมืองไทย", รัฐสภาสาร,
ปีที่ 16, ตุลาคม 2511.

ประเสริฐ โยธพิทักษ์, การควบคุมรัฐบาลโดยวิธีตั้งกระทู้ถามในรัฐสภาไทย,
วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

ปริญญา อุดมทรัพย์, "วิเคราะห์บทบาททางการเมืองของทหารในประเทศไทย",
วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

ฝ่ายบรรณาธิการ, "รัฐสภาไทย", รัฐสภาสาร, ปีที่ 13, มกราคม 2508.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษ์, แนวคำบรรยายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญภาคทฤษฎีทั่วไปว่าด้วย
ระบอบการปกครอง, พระนคร : พรหมประสิทธิ์การพิมพ์, 2511.

พงศ์ พิณ ศกุนตาทักษ์, ประชาธิปไตยกับกระบวนการเมืองในประเทศไทย,
พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2512.

พนม ภัยหน่าย, ลักษณะและพฤติกรรมของพรรคการเมืองในประเทศไทย,
วิทยานิพนธ์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2512.

พายัพ โรจนวิภาต, ยุคหมิ่น สมุทราการ : พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์โสเชษฐ,
2515.

ไพโรจน์ ชัยนาม, "เรื่องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญของเรา", หนังสือประกอบคำบรรยาย
วิชาสังคมกับการปกครองเรื่องรัฐธรรมนูญไทย, พระนคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.

ภรรคา บุรณศิริ, "การไปศึกษาของรัฐบาลในบางประเทศ", รัฐสภาสาร,
ปีที่ 19, มกราคม 2514.

ภรรคา บุรณศิริ, "รัฐสภาสหรัฐอเมริกา", รัฐสภาสาร, ปีที่ 20 กรกฎาคม 2515.

รัฐสภาสาร (ฉบับนิติบัญญัติ) ปีที่ 6, เมษายน - พฤษภาคม - มิถุนายน 2501.

รัฐสภาสาร, ปีที่ 13, พฤษภาคม 2508.

รัฐสภาสาร, ปีที่ 13, มิถุนายน 2508.

รัฐสภาสาร, ปีที่ 13, สิงหาคม 2508.

ลิขิต ชีวเวคิน, "การเมืองไทยกับประชาธิปไตย", รัฐศาสตร์สาร, ปีที่ 1,
มีนาคม - เมษายน 2516.

วิชัย บำรุงฤทธิ์, "รัฐศาสตร์ 14", นครหลวง : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2515.

เสรมรัฐพร คูศรีพิทักษ์, "อาชีพรับราชการกับการเป็นสมาชิกสภาผู้แทน", วารสาร
พัฒนบริหารศาสตร์, ปีที่ 10 ตุลาคม 2513.

สุชาติ ประดิษฐ์รัฐสินธุ์ "การเลือกตั้งแบ่งเขตหรือรวมเขตและ ส.ส.ควรสังกัด
พรรคหรือไม่", รัฐศาสตร์สาร, ปีที่ 2, มกราคม - กุมภาพันธ์ 2517.

สุทัศน์ ฆมดี, บทบาทของรัฐบาลไทยในการควบคุมรัฐบาลโดยอาศัยการเปิดอภิปราย
ทั่วไป, วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515.

สุเทพ อัครถาวร, "พรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตย", รัฐศาสตร์สาร,
ปีที่ 2, มกราคม - กุมภาพันธ์ 2517.

สมภพ ไทตระภิกข์, "รัฐธรรมนูญไทยในอนาคต", รัฐสภาสาร, ปีที่ 12, พฤศจิกายน
2507.

สมบูรณ์ ไพรินทร์, ร.อ., บันทึกเหตุการณ์ทางการเมืองตั้งแต่ 24 มิ.ย. 2475
ถึง 25 ธ.ค. 2515, พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2516.

สมัคร ธนमितต์, ระบบการเลือกตั้งในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์, คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2495.

สยามรัฐ (รายวัน), 22 ธันวาคม 2515.

สยามรัฐ (รายวัน), 29 กรกฎาคม 2513.

สวัสดิ์ สุคนธรังษี, "ประชาชน อุดมการณ์และผู้นำของสังคมไทย", พัฒนบริหารศาสตร์
ปีที่ 13, ตุลาคม 2516.

สตาค นาวิเจริญ, คำพิพากษาฎีกาประจำปีพุทธศักราช 2489, พระนคร : พิมพ์
ครั้งที่ 2, ไม่ปรากฏที่พิมพ์.

สารพรรคประชาธิปไตย, ปีที่ 1 ฉบับที่ 23, 29 ธันวาคม 2512.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สมุดภาพสมาชิกรัฐสภา 2475 - 2502,
พระนคร : บริษัทชุมนุมช่างจำกัดแผนกการพิมพ์, 2503.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ 1 พ.ศ. 2475, ครั้งที่ 3/2475.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ 1 พ.ศ. 2475 ครั้งที่ 2/2475.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ 1 พ.ศ. 2476.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ 2 (สามัญ) พ.ศ. 2476 ครั้งที่ 3/2476.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ 2 (สามัญ) พ.ศ. 2476 ครั้งที่ 2/2476.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยสามัญ (ครั้งแรก) และสมัยสามัญ (ชุดที่ 2) พ.ศ. 2500. ครั้งที่
3 และ 4

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ 2 ชุด 2 (สามัญ) พ.ศ. 2480 เล่ม 3.

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, รวมข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทน,
วุฒิสภา พฤษสภา, และสภาร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2476 - 2513,
เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2515.

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, รายงานการประชุมของรัฐสภา ในสมัยประชุม
สามัญ 20 มิถุนายน 2514-กันยายน 2514.

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, ระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา สมัยสามัญ
วิสามัญ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2514.

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทน สมัยสามัญ
พ.ศ. 2514.

หยุด แสงอุทัย, "คำอธิบายพระราชบัญญัติพรตรการเมือง 2511" พระนคร :
บางสะแกการพิมพ์, 2512.

อาสา ทวีพจน์ันต์, "สี่สิบปีของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา", รัฐสภาสาร,
ปีที่ 20, มิถุนายน, กรกฎาคม 2515.

เออร์เนสต์ เอส. กริฟฟิท, ระบบการปกครองสหรัฐอเมริกา, แปลจาก

The American System of Government

โดย นิพนธ์ มาคะวิสุทธิ์ พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย, 2515.

- Bailey, Stephen K., The New Congress, New York: St. Martin's Press 1966.
- Clapp, Charles L. The congressman : His work as he sees it, Washington D.C. : The Brooking Institution, 1966.
- C.Q. Guide : To current American Government, Washington D.C. : Congressional Quarterly Inc., Spring, 1971.
- Harris, Joseph P., "The Two Houses of Congress", in Biley, Stephen K., ed., American Politics and Government, New York : Basic Book Inc., 1965.
- Johnson, Claudius o., and associates, American National Government 6th ed.; New York : Thomas Y. Crowell Co., 1964.
- Mars, Erskine, Parliamentary Practice, Cocks, Sir Barnett, ed., 7th ed., London : Butterworth & Co. Ltd., 1964.
- Morrow, William L., Congressional Committees, New York : Charles Scribner's Son's 1969.
- Morell, David, "Thailand : Military Checkmate," Asian Survey, February 1972.
- Pritchett, C. Herman, The American Constitution, 2nd ed, New York: Mc.Graw-Hill, Inc., 1968.
- Ripley, Randall B. Power in the senate, New York : St. Martin's Press, 1969.
- Schwartz, Bernard, "Federal and State Power" The Powers of Government, Vol II, New York : The Macmillan Co, 1963.
- Sheehan, Neil, and associates, The Pentagon Papers, Illinois : Quadrangle Book Inc., 1971.

Zink, Harold, & associates, American Government and Politics,

New York : D van Nostrand Co. Inc., 1959.

ภาคผนวก

ระบบคณะกรรมการสภาสหรัฐอเมริกา

ระบบคณะกรรมการสภาสหรัฐอเมริกา มีกำเนิดและเปลี่ยนแปลงมาเรื่อยมาภายใต้วิวัฒนาการ ในระยะเริ่มแรกระบบคณะกรรมการเป็นระบบคณะกรรมการเฉพาะคราวเฉพาะกิจหรือคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งมีขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่จำกัดและชั่วคราวอันสั้น เปลี่ยนมาเป็นคณะกรรมการซึ่งตั้งขึ้นไว้ประจำสภา เช่น ในวุฒิสภาแต่เดิม ใช้คณะกรรมการวิสามัญมาจนถึงปี 1816 จึงเริ่มใช้คณะกรรมการสามัญ จนกระทั่ง เมื่อใช้รัฐธรรมนูญ (Legislative Reorganization Act. 1946 จำนวนคณะกรรมการสามัญของวุฒิสภาอเมริกันจึงเข้าสู่รูปปัจจุบัน โดยลดจำนวนคณะกรรมการวิสามัญลงและมีการจำกัดจำนวนคณะกรรมการสามัญไว้ตายตัว ให้สภาผู้แทนมีคณะกรรมการสามัญ 19 คณะ และวุฒิสภามีคณะกรรมการสามัญ 15 คณะ

คณะกรรมการประเภทต่าง ๆ ของวุฒิสภาสหรัฐอเมริกาอาจจำแนกได้ดังนี้.

- ก. คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นทางการจากสภา
 1. คณะกรรมการสามัญ (Standing Committees) ของสภาผู้แทน และวุฒิสภา
 2. คณะกรรมการวิสามัญ (Select or Special Committees) ของสภาผู้แทนและวุฒิสภา
 3. คณะกรรมการผสมสามัญ (Joint Committees) ของสองสภารวมกัน
 4. คณะกรรมการผสมวิสามัญ (Conference Committees) ของสองสภารวมกัน
 5. คณะกรรมการเต็มสภา (Committee of the whole) ของสภาผู้แทน

ข. คณะกรรมาธิการที่ไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นทางการ

1. คณะอนุกรรมาธิการ (Sub - Committees)

ของคณะกรรมาธิการ

2. คณะกรรมาธิการพรรคการเมือง (Party Committees)

คณะกรรมาธิการสามัญ : ภารกิจสำคัญของคณะกรรมาธิการสามัญ คือ ทำให้การดำเนินงานของสภาเป็นไปไ้รวดเร็วขึ้น, ทำให้การตรึงตรองทัศนคติในมาตรการและข้อเสนอที่สำคัญ ๆ เป็นไปไ้คงายและสะดวกขึ้น, ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในหมู่กรรมาธิการและผู้ช่วยกรรมาธิการ (Committee Staff), และทำหน้าที่เป็นผู้กำจัดข้อเสนอซึ่งไม่เหมาะสมไม่ไ้ยาวนานไปเสียเวลาการพิจารณาของสภา ในปี 1969 คนสมัยรัฐสภาที่ 91 คณะกรรมาธิการสามัญของสภาผู้แทนมี 21 คณะ และคณะกรรมาธิการสามัญของวุฒิสภามี 16 คณะ แยกไปตามสาขางานต่าง ๆ มีชื่อเรียกและหน้าที่คล้ายคลึงกัน และแต่ละสภาจะมีคณะกรรมาธิการสามัญคณะหนึ่งซึ่งเทียบไ้กับคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณแผ่นดินประจำปีของไทย คณะกรรมาธิการสามัญที่สำคัญของสภาผู้แทนไ้แก่ คณะกรรมาธิการระเบียบข้อบังคับ (Rules) คณะกรรมาธิการงบประมาณ (Appropriations) และคณะกรรมาธิการคลัง (Ways and Means) ส่วนวุฒิสภามีคณะกรรมาธิการงบประมาณ (Appropriations) คณะกรรมาธิการวิเทศสัมพันธ์ (Foreign Relations) และคณะกรรมาธิการคลัง (Finance) เป็นคณะกรรมาธิการที่สำคัญ จำนวนกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการสามัญของสภาผู้แทนแต่ละคณะปกติจะมีจำนวนประมาณ 30 นาย ยกเว้น คณะกรรมาธิการบางคณะ อาจมีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่านี้แล้วแต่ปริมาณงาน วุฒิสภามีจำนวนกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการสามัญแต่ละคณะราว 15 นาย และปกติสมาชิกวุฒิสภาจะไม่เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการสามัญเกินกว่า 2 คณะ ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนก็จะไม่เ็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการสามัญเกินกว่า 1 คณะ ในกรณีของประเทศไทย ปกติจะห้ามสมาชิกรัฐสภาเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการสามัญเกินกว่า 2 คณะ ข้อบังคับของวุฒิสภาและสภาผู้แทนของสหรัฐอเมริกาไ้กำหนดขอบเขตของ

กิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะไว้อย่างแน่นอนชัดเจน
 ว่าคณะกรรมการสามัญคณะใดสามารถปฏิบัติกิจการใดได้เพียงใด ซึ่งผลจากการ
 ที่มีการแบ่งแยกกำหนดรายละเอียดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะไว้ทำให้
 เกิดความสับสนและยุ่งแก่สภาที่จะวินิจฉัยมอบหมายเรื่อง หรือกิจการใด ให้คณะ
 กรรมการคณะใดนำไปพิจารณา เป็นการลดความจำเป็นที่จะต้องตั้งคณะกรรมการ
 วิสามัญขึ้นพิจารณา บุคคลที่มีอิทธิพลที่สุดในคณะกรรมการสามัญ คือประธานคณะ
 กรรมการ ซึ่งคือสมาชิกพรรคการเมืองเสียงข้างมากผู้มีอาวุโสสูงสุดในคณะ
 กรรมการนั้น ประธานคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการประชุมของคณะกรรมการ,
 ควบคุมการตั้งคณะอนุกรรมการและการวินิจฉัยของคณะอนุกรรมการ, ตั้งคณะที่
 ปรีชากรรมการและเป็นตัวแทนของคณะกรรมการในสภา, ควบคุมระเบียบวาระ
 ในการสืบสวนบุคคล (Hearings) ของคณะกรรมการ ในระยะเวลาที่นาน ๆ
 มา คณะกรรมการสามัญได้ใช้อำนาจในการจัดการสืบสวนบุคคล (Hearings) ประชุม
 และปฏิบัติการ, หยุดพัก, เลื่อนการประชุมตามเวลาที่เห็นสมควร, เรียกให้ส่งตัว
 บุคคลและเอกสารยังคณะกรรมการ, กำหนดรายจ่าย, สอบสวน (Investigate)
 และรายงานในประเด็นใด ๆ ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการ, ฝากดูแล
 การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายของฝ่ายบริหาร, วางระเบียบและแต่งตั้งคณะอนุ
 กรรมการรายงานหรือไม่รายงานในเรื่องที่เห็นสมควร ฯลฯ

คณะกรรมการวิสามัญ เป็นคณะกรรมการชั่วคราวซึ่งสภาผู้แทนหรือ
 วุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่พิเศษอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีลักษณะเฉพาะกาล เพื่อ
 สืบสวนคนควาขอเท็จจริงหรือสอบสวน (Investigate) เรื่องราวใด ๆ และทำราย
 งานเสนอผลที่พบต่อสภา, หรือ อาจตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนในงานพิธีการต่าง ๆ การจัด
 ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเป็นการให้โอกาสแก่กลุ่มผลประโยชน์และสมาชิกหน้าใหม่
 ที่ไม่มีโอกาสในคณะกรรมการสามัญเท่าที่ควร คณะกรรมการวิสามัญไม่ได้มีบทบาท
 ในการเสนอรายงานเกี่ยวกับร่างกฎหมายเพื่อการพิจารณาในสภาเยี่ยงกรรมการ
 สามัญ ไม่มีอิทธิพลเท่ากรรมการสามัญ แต่ก็มีอยู่บ่อย ๆ ที่คณะกรรมการวิสามัญ

ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่สภา ในปี 1965 มีคณะกรรมการวิสามัญใน สภาผู้แทน 1 คณะ และวุฒิสภา 3 คณะ

คณะกรรมการวิสามัญ มีความเป็นมาในรูปการใช้เพื่อการพิจารณา, งานประจำ และสอบสวน (Investigate) ปัจจุบันก่อตั้งขึ้นโดยมติร่วมกันของสภา ผู้แทนและวุฒิสภา ในบรรดาคณะกรรมาธิการผสมทั้งหลาย มีคณะกรรมการวิสามัญ เกี่ยวกับพลังงานปรมาณู (Joint Committee on Atomic Energy) เท่านั้น ที่มี อำนาจเสนอรายงานเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติไปยังคณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมา ธิการผสมสามัญอื่น ๆ เช่น คณะกรรมาธิการผสมสามัญเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ (Joint Economic Committee) คณะกรรมาธิการผสมสามัญเกี่ยวกับรายได้ของประเทศ (Joint Committee on Internal Revenue Taxation) คณะกรรมาธิการ ผสมสามัญเกี่ยวกับการลดรายจ่ายอันไม่จำเป็นของรัฐ (Joint Committee on Reduction on Nonessential Federal Expenditures)

เป็นต้น มีหน้าที่ดำเนินการศึกษาข้อเท็จจริง ตรวจสอบความคิดเห็นและขอเสนอ สอบ ตามนโยบายฝ่ายบริหาร, ศึกษาข้อเท็จจริงในเรื่องราวใด ๆ หรือทำงานร่วมกับฝ่าย บริหาร โดยให้คำเสนอแนะมากกว่าจะมีอำนาจในการให้ข้อตัดสิน (Jurisdiction) มีความวิพากษ์ในหมู่สมาชิกสภาผู้แทนบางคนว่าวุฒิสภามีอิทธิพลเหนือสภาผู้แทนในคณะ กรรมาธิการผสมสามัญ และสมาชิกวุฒิสภาก็จะให้ความสำคัญกับคณะกรรมการ ผสมสามัญน้อยกว่าที่ควร เพราะแม้ในการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนจะไปประชุมด้วย ตนเองทุกครั้ง แต่วุฒิสมาชิกบ่อย ๆ จะส่งผู้ช่วยอาวุโสของเขาไปร่วมประชุมและถก เเถียงแทน

คณะกรรมการผสมวิสามัญ บางทีมีผู้เรียกว่าสภาที่สาม ตั้งขึ้นเมื่อ สภาผู้แทนและวุฒิสภาไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องพระราชบัญญัติที่ผูกแก้ไขโดยอีกสภา หนึ่งจะจัดตั้งคณะกรรมการผสมวิสามัญขึ้นประกอบด้วยกรรมาธิการสำคัญ ในคณะ กรรมาธิการสามัญของแต่ละสภาซึ่งเป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ซึ่งจะประชุม ลับร่วมกัน ปกติคณะกรรมการผสมวิสามัญจะตกลงประนีประนอมกันในข้อแตกต่าง ตามความต้องการของสภาของตน แต่ก็มีอยู่บ่อย ๆ ที่คณะกรรมการผสมคัดค้าน

ในสาระสำคัญทำให้มีผู้เรียกว่าเป็นสภาที่สาม คณะกรรมการผสมวิสามัญคล้ายกับ
คณะกรรมการร่วมกันของไทย

คณะกรรมการเต็มสภา มีเฉพาะในสภาผู้แทน กำหนดขึ้นเพื่อพิจารณา
ร่างกฎหมายบางฉบับที่ผ่านคณะกรรมการสามัญ และคณะกรรมการระเบียบข้อ
บังคับแล้ว เช่น ร่างกฎหมายเอกชน (Private Laws) ทุกฉบับที่ไม่เกี่ยวกับการ
ภาษีอากร หรือ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ขอบังคับการประชุมของสภาผู้แทน บังคับ
ให้ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการเต็มสภา ในการประชุมคณะกรรมการ
เต็มสภา ผู้เป็นประธานไม่ใช่ประธานสภา และกฎเกณฑ์การประชุมน้อยกว่าการ
ประชุมสภา องค์ประชุมกำหนดไว้เพียง 100 นาย ซึ่งในการประชุมสภาปกติจะตอง
ไม่ต่ำกว่า 218 นาย ในการประชุมสภา ปกติจะมีการกำหนดเวลาอภิปรายสำหรับ
สมาชิกแต่ละนายไม่ให้เกิน 1 ชั่วโมง แต่ในการประชุมคณะกรรมการเต็มสภา
กำหนดเพียงไม่เกิน 5 นาทีต่อสมาชิก 1 นาย ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับหนึ่ง ๆ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ : นายมนตรี เถงตระกูล

การศึกษา : พ.ศ. 2512 รัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2514 ประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาการปกครอง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน : พ.ศ. 2512 หนังสือพิมพ์ สารพรรคประชาธิปัตย์
พ.ศ. 2514 สำนักงานเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์
พ.ศ. 2516 สำนักงานเรกรัตพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย.

